

ALEKSANDER JACYNIAK SJ

ZROZUMIEĆ BLIŹNIEGO

Wydawnictwo WAM
Kraków 2010

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	7
Wstęp	11

Rozdział I

HISTORIA PRAESUPPONENDUM	23
1. Czas powstania i najstarsze teksty praesupponendum	23
2. Doświadczenia, które mogły doprowadzić do zrehabilitowania praesupponendum	32
2.1. Ignacjańska „prehistoria” praesupponendum	33
2.1.1. „Młodzieńczy wybryk” i proces sądowy	34
2.1.2. Po raz pierwszy w charakterze negocjatora	38
2.1.3. Perypetie z damą serca	40
2.2. Ignacy niezrozumiany i nie umiejący zrozumieć	46
2.2.1. Odejście z rodzinnego domu	47
2.2.2. Perypetie z Maurem	49
2.3. Potrójny proces w Alcalá de Henares	54
2.4. Zarzuty i uwięzienie w Salamance	60
2.5. Okres paryski: kolejne nieporozumienia i analiza Ćwiczeń	65

Rozdział II

PRAESUPPONENDUM W KONTEKŚCIE CAŁOŚCI ĆWICZEŃ DUCHOWYCH

1. Tekst praesupponendum	72
1.1. Struktura tekstu	72
1.2. W kierunku egzegezy początku praesupponendum	74
1.2.1. „(...) ten, który daje Ćwiczenia duchowe (...) ten, kto je otrzymuje”	75
1.2.2. „aby bardziej sobie pomogli i skorzystali”	76
1.2.3. „trzeba założyć”	79
1.2.4. „każdy dobry chrześcijanin”	80
1.2.5. „ocalić”	83
1.3. Geneza tekstu	84
2. Praesupponendum pośród drogi Ćwiczeń duchowych	86
2.1. Wiąż praesupponendum z Adnotacjami	87
2.2. Praesupponendum otwierające horyzont	

SPIS TREŚCI

Kontemplacji pomocnej do uzyskania miłości.	91
2.3. Praesupponendum a Reguły o trzymaniu z Kościołem	98
2.4. Droga Ćwiczeń ułatwiająca pełniejsze zrozumienie praesupponendum	109
2.5. Rola praesupponendum w świetle Dyrektorów Ćwiczeń	114
Rozdział III	
Praesupponendum w innych pismach św. Ignacego i w jego życiu	124
1. Praesupponendum w Konstytucjach Towarzystwa Jezusowego	125
1.1. Termin presuponer w Konstytucjach.	126
1.2. Duch praesupponendum w Konstytucjach	128
2. Praesupponendum w listach i instrukcjach	138
2.1. W instrukcjach dla jezuitów posyłanych z misją	140
2.1.1. W instrukcji dla posyłanych do Irlandii	142
2.1.2. W instrukcji dla posyłanych na Sobór Trydencki	146
2.1.3. W instrukcji dla posyłanych do Ingolstadt	149
2.1.4. W instrukcji dla mających reformować klasztor w Prowansji	151
2.2. W kontaktach z innowiercami i przeciwnikami	153
2.3. W sytuacji szczególnej: powrót do Kościoła Bernardino Ochino	160
2.4. W korespondencji dotyczącej wewnętrznych spraw Towarzystwa	163
3. Św. Ignacy – człowiek praesupponendum.	169
3.1. Motywy stosowania praesupponendum	170
3.2. Sposoby wcielania w życie praesupponendum	173
3.3. W relacjach z hierarchią Kościoła	177
3.4. Wewnątrz Towarzystwa Jezusowego	180
Rozdział IV	
Wkład praesupponendum w drogę Ćwiczeń duchowych i kierownictwo duchowe	182
1. Charakterystyka osób ankietowanych	184
2. Horyzonty i granice ocalania osoby i wypowiedzi bliźniego	190
2.1. Terminy pronto, propositio, proximo i condenar w pismach św. Ignacego	191
2.2. Być bardziej skorym do ocalania niż potępiania.	197
2.3. Motywy i zakresy ocalania wypowiedzi i osoby bliźniego	201

SPIS TREŚCI

2.4. Granice ocalania wypowiedzi i osoby bliźniego	203
2.5. Wypowiedzi możliwe do ocalenia	205
2.6. Wypowiedzi, deklaracje i przekonania trudne do ocalenia	206
3. Poszukiwanie zrozumienia wypowiedzi bliźniego	208
3.1. Znaczenie terminów entender i inquirir w pismach św. Ignacego	208
3.2. Zasady i postawy niezbędne u poszukującego zrozumienia bliźniego	211
3.3. Sposoby poszukiwania zrozumienia drugiej osoby	215
4. Korygowanie z miłością	219
4.1. Znaczenie terminu corregir w pismach św. Ignacego	220
4.2. Postawy wskazane przy korygowaniu bliźniego z miłością ...	221
4.3. Metody korygowania z miłością	224
4.4. Sformułowania możliwe do zastosowania	228
4.5. Postawy i sformułowania utrudniające korygowanie	229
5. Poszukiwanie wszelkich środków stosownych w celu ocalenia	231
5.1. Znaczenie terminów buscar, medio i conveniente w pismach św. Ignacego	231
5.2. Ocalenie osoby, czy wypowiedzi bliźniego	233
5.3. Elementy do uwzględnienia w procesie szukania wszelkich stosownych środków	236
5.4. Środki możliwe do zastosowania w celu ocalania	238
5.5. Środki, których należy unikać	242

Rozdział V

DAJĄCY I OTRZYMUJĄCY ĆWICZENIA ORAZ KIEROWNIK I PODOPIECZNY DUCHOWY W ŚWIECIE

PRAESUPPONENDUM	244
1. Ustalenia terminologiczne	244
2. Obraz dającego Ćwiczenia i kierownika duchowego w świecie praesupponendum	247
2.1. Wiąż z Bogiem	248
2.2. Integralne przygotowanie do posługi	250
2.3. Otwartość na bliźniego	253
2.4. Miłość bliźniego	259
2.5. Roztropność	265
2.6. Dojrzałość	267
2.7. Umiejętność rozeznawania duchowego	270

SPIS TREŚCI

2.8. Wolność	271
2.9. Pokora	275
2.10. Stała formacja własna	277
3. Wartość praesupponendum w życiu dających Ćwiczenia i kierowników duchowych	280
3.1. Przydatność praesupponendum w różnych zakresach życia i działalności	281
3.2. Praesupponendum jako źródło osobistej mądrości	284
3.3. Zakresy, w których trudno jest stosować praesupponendum ..	286
4. Wybrane problemy przeżywających Ćwiczenia i podopiecznych duchowych w świetle praesupponendum	287
4.1. Aspekty osobowościowe i temperamentalne.	288
4.2. Problemy z właściwym zaangażowaniem w Ćwiczenia i kierownictwo duchowe	291
4.3. Specyficzne problemy przedstawicieli poszczególnych grup lub stanów	295
Zakończenie	300
Bibliografia	313